

Uudenmaan virkistysalueyhdistys ry  
Föreningen Nylands friluftsområden rf

liite 4/§21

## **TOIMINTASUUNNITELMA 2026**

Hyväksytty valtuuskunnassa xxxxx.2025

## TOIMINTA-AJATUS

### **Luomme puitteet hyvinvointia lisääville luonnossa liikkumisen kokemuksille**

*Uuvi edistää terveyttä ja inhimillistä hyvinvointia luomalla monipuolisia mahdollisuuksia luonnossa virkistytymiseen, liikkumiseen ja harrastamiseen, niin alue- ja reittiverkostollaan, viestinnän keinoin kuin toimialan yhteistyötä koordinoimalla. Uuvin palvelut on tarkoitettu kaikille ulkoilusta kiinnostuneille, yli kuntarajojen. Uuvin toiminnan tavoitteena on, että luonnossa liikkuminen ja harrastaminen tuovat hyvää fiilistä, positiivisia kokemuksia ja inhimillistä hyvää.*

*(Strategia 2031)*

## TOIMINTASUUNNITELMA

### **Alue- ja reittiverkosto**

#### **Käyttö, hoito ja kehittäminen**

Uuvin strategian mukaisesti sen alue- ja reittiverkosto tarjoaa olosuhteita monenlaiselle luonnossa liikkumiselle ja harrastamiselle. Olosuhteiden kehittämisessä ja palveluiden tarjoamisessa huomioidaan erilaiset käyttäjäryhmät ja niiden erityistarpeet, sekä ollaan kiinni ajassa ja dynaamisessa ulkoilukulttuurissa. Tämä merkitsee ajankohtaiseen kysyntään ja tarpeisiin vastaamista.

Vuoden 2025 käyntimäärien ennakkotietojen mukaan Uuvin alueiden käyntimäärissä näyttää olevan hienoista kasvua edelliseen vuoteen verrattuna. Vuotuinen käyntimäärien kasvu on pitkän aikavälin trendi niin Uuvin kuin muidenkin toimijoiden alueilla. Tämä muodostaa lähtökohdan käytön ja hoidon suunnittelulle.

Keskeinen Uuvin aluekohteiden käyttöä ja hoitoa ohjaava asiakirja on käyttö- ja hoitosuunnitelma, jossa määritellään mm. alueen virkistyskäyttöön ja luonnonhoitoon liittyvät tavoitteet, periaatteet ja linjaukset, pääasialliset käyttömuodot sekä pääpiirteet palveluvarustuksesta, reiteistä ja opastusviestinnästä. Uuvin hallinnassa oleville reittikohteille käyttö- ja hoitosuunnitelma laaditaan soveltuvin osin. Käytön ja hoidon suunnittelua ohjaavat Uuvin strategian mukaisesti erityisesti erilaiset kestävyiden ja hyvän kävijäkokemuksen arvot, erikoistuminen ja lisäarvon tuottaminen olosuhteiden ja palveluiden tarjoamisessa, sekä virkistyskäyttö-, luonto-, ja maisema-arvojen yhteensovittaminen. Alueiden käytössä ja hoidossa huomioidaan myös luonnon monimuotoisuuden edistäminen, luontokadon hillitseminen sekä luontoarvojen säilyttäminen sekä luonnon merkitys ihmisille terveyden ja hyvinvoinnin lähteenä.

Käytön suunnittelussa ja ohjaamisessa sekä alue- ja reittikohteiden kehittämisessä on huomioitava erityisesti tietyt käyttäjäryhmät. Kävijätutkimustiedon mukaan viime vuosina luontoon ovat tiensä löytäneet erityisesti uudet ulkoilijat. Maastopyöräilijöiden määrä kasvaa hyvin vahvasti, ja vesillä liikkuminen eri muodoissaan lisääntyy. Näiden käyttäjäryhmien huomiointi edellyttää erityisesti panostamista reitteihin, opastukseen sekä helppokäyttöisiin palveluihin. Lisäksi soveltava luontoliikunta ja esteettömyys on yhdistyksen strategiassa nostettu esiin läpileikkaavana teemana palveluiden tarjoamisessa ja kehittämisessä.

Vuoden 2026 keskeisimmät toimet:

- huolehditaan alueiden riittävästä ylläpidon tasosta, jotta kävijäkokemus säilyy hyvänä kaikilla Uuvin alueilla. *//rajapinta strategiaan: Arvot – Hyvä kävijäkokemus*
- jatketaan yhdistyksen alueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmien ajantasaistamista; tavoitteena on, että vuoden 2026 lopussa 70 %:lla yhdistyksen alueista on ajantasainen käyttö- ja hoitosuunnitelma. *//rajapinta strategiaan: Arvot – Hyvä kävijäkokemus, Kestävyys; Strategiset painopisteet – Luonnon virkistyskäytön mahdollisuuksien tarjoaminen*
- jatketaan Ollisaaren (Lohja) kehittämistä valmistelemalla investointihanke.
- jatketaan kehittämissuunnittelua ja aloitetaan kehittämistoimet Västerbyssä (Raasepori).
- kehitetään Keravanjärven (Mäntsälä/Hyvinkää) palveluita koiramyönteisyyden näkökulmasta.
- jatketaan R2-reitistön (ent. Reitti2000) kehittämistä pääkaupunkiseudulla.
- avataan käyttöön uudet saarikohteet Malkasaari ja Kotiluoto Helsingin itäisessä saaristossa.
- uusitaan ja parannetaan opastusviestintää sekä reittien merkintää useilla alueilla.
- toteutetaan kehittämisen toimenpiteitä alueilla suunnitelmien mukaisesti: *//rajapinta strategiaan: Arvot – Hyvä kävijäkokemus, Kestävyys; Strategiset painopisteet – Luonnon virkistyskäytön mahdollisuuksien tarjoaminen*
  - o Pikku Leikosaassa (Helsinki) parannetaan palveluvarustusta sekä remontoidaan sauna.
  - o Läntisessä Neitsytsaassa, Malkasaassa ja Kotiluodossa (Helsinki) kehitetään palveluvarustusta ja opastusviestintää.
  - o Kalliossa (Helsinki) suunnitellaan ja toteutetaan laituriratkaisu.
  - o R2-reitistön kehittämistä Espoossa ja muualla pääkaupunkiseudulla jatketaan.
  - o Kopparnäs-Störsvikissä (Inkoo-Siuntio) viedään loppuun palveluvarustuksen kehittäminen Rävbergetillä (Energiaa taukopaikalta ENTA -hanke), suunnitellaan ja toteutetaan Östervikenin alueen kehittäminen sekä kehitetään reittejä.
  - o Ollisaassa (Lohja) toteutetaan reitistöä.
  - o Korpuddenilla (Raasepori) parannetaan reittejä.
  - o Pirttisaassa (Porvoo) toteutetaan uusi laiturirakennus ja kehitetään palveluvarustusta Svartvikenissä.
  - o Varlaxuddenissa (Porvoo) viimeistellään ENTA-hankkeen palveluvarustuksen kehittämistyöt.
- jatketaan käyttöikänsä päässä olevan palveluvarustuksen ja opastusviestinnän uusimista alueilla. *//rajapinta strategiaan: Arvot – Hyvä kävijäkokemus, Kestävyys – Ekologinen kestävyys*
  - o jatketaan alueiden käymälöiden muutostöitä, joilla parannetaan niiden käyttömukavuutta, huollettavuutta sekä ympäristöystävällisyyttä.
  - o uusitaan käyttöikänsä päässä olevia rakenteita ja tulisijoja tarpeen mukaan.
- jatketaan alueiden luontoarvoista huolehtimista *//rajapinta strategiaan: Arvot – Hyvä kävijäkokemus, Kestävyys – Ekologinen kestävyys; Strategiset painopisteet – Luonnon virkistyskäytön mahdollisuuksien tarjoaminen*
  - o toteutetaan luonnonhoidon toimia alueilla käyttö- ja hoitosuunnitelmien mukaisesti, luonnonolosuhteet huomioiden.
  - o jatketaan vieraslajien hallintaan kehitettyjen menetelmien käyttöä sekä

vieraslajien torjunnan vapaaehtoistyömallia.

- jatketaan yhteistyötä Suomen Luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin kanssa osana Länsi-Uudenmaan luontohelmet -hanketta, mikäli hanke saa rahoituksen.
- jatketaan yhteistyötä Stadia-ammattiopiston kanssa.

### **Viestintä**

Uuvi toteuttaa kuntien yhteisenä toimijana laajaa seudullista viestintää luonnossa liikkumisen mahdollisuuksista käyttäjälähtöisesti ja informatiivisesti. Uuvin viestinnässä tarjotaan kattavasti tietoa eri toimijoiden hallinnoimista ulkoilualueista, reiteistä ja palveluista sekä niiden saavutettavuudesta. Tarjottu tieto on ajantasaista ja käyttäjälähtöistä ja sisällöissä huomioidaan eri käyttäjäryhmät. Uuvi viestii kanavissaan myös asiantuntijoille tuottaen tietoa kestävästä ja toiminnallisesti laadukkaasta reittirakentamisesta.

Valtakunnallisessa luonnon virkistyskäyttöstrategiassa linjataan laaja-alaisesta ja kokoavasta ulkoilun palveluiden viestintäkanavan kehittämisestä. Strategian toimintaohjelmassa Kansallinen ulkoilutietopalvelu toteuttaa tätä tehtävää. Metsähallitus vastaa ulkoilutietopalvelun kehityksestä ja palvelun nimi kansalaisille on Luontoon-palvelu. Uuvi osallistuu valtakunnallisen ulkoilutietopalvelun sisällöntuotantoon ja edistää sen käyttöä yhteistyössä palvelun kehittäjien, kuntien ja muiden toimijoiden kanssa. Uuvin omaa viestintää kehitetään siten, että ulkoilutietopalvelun sisällöt ovat hyödynnettävissä uuvi.fi -palvelussa. *//rajapinta strategiaan: Strategiset painopisteet – Viestintä – Seudullinen ulkoilumahdollisuuksista viestiminen; Rooli toimintaympäristössä*

- jatketaan yhteisviestintää uuvi.fi -palvelussa mukana olevien toimijoiden kanssa.
- päivitetään uuvi.fi -palvelua sekä parannetaan palvelun saavutettavuutta.
- tuotetaan sisältöä Kansalliseen ulkoilutietopalveluun ja hyödynnetään sen sisältöjä uuvi.fi -palvelussa.
- jatketaan ja kehitetään sosiaalisen median hyödyntämistä osana uuvi.fi -viestintää.
- toteutetaan käynnissä oleviin hankkeisiin liittyvää viestintää erillisten suunnitelmien mukaan.
- kehitetään reittien yhteiskäyttöteemaan ja esteettömyysteemaan liittyvää viestintää.
- tuotetaan ja tarjotaan asiantuntijatietoa kestävien ja toiminnallisesti laadukkaiden maastopyöräreittien suunnittelusta ja toteuttamisesta.

### **Yhteistyö ja verkostoituminen**

#### **Uudenmaan ulkoiluverkosto UUVE**

Uuvi koordinoi luonnon virkistyskäyttöä ja ulkoilua kehittävää seudullista, koko Uusimaan kattavaa yhteistyöverkostoa, Uudenmaan ulkoiluverkostoa (UUVE). Tavoitteena on lisätä toimijoiden välistä yhteistyötä, jossa tunnistetaan yhteisiä haasteita, sitoudutaan ratkaisemaan niitä yhdessä sekä luodaan organisaatio- ja toimialarajat ylittäviä palvelukokonaisuuksien toimintamalleja. Yhteistyössä ovat mukana kaupungit ja kunnat, Metsähallitus ja Uudenmaan liitto.

UUVE-toiminnan konsepti on vakiintunut ja osoittautunut hyvin pidetyksi ja

mukanaolijoille hyödylliseksi. Toimintaa jatketaan edelleen hyväksi havaittuun tapaan. Osana verkostotyötä toteutetaan edelleen asiantuntijoille suunnattua ajankohtaisviestintää, jolla vastataan verkoston toimijoiden kanssa tunnistettuun tarpeeseen asiantuntijatiedon jakamiselle erilaisista virkistyskäytön teemoista, tiedon ja hyvien käytäntöjen jakamiseksi ja osaamisen kehittämiseksi. *//rajapinta strategiaan: Strategiset painopisteet – Viestintä – Seudullinen ulkoilumahdollisuuksista viestiminen; Rooli toimintaympäristössä*

- jatketaan yhteistyöverkoston toimintaa Uudenmaan laajuisena, ja panostetaan edelleen yhteistyön koordinointiin ja toteuttamiseen sekä yhteistyöverkoston laajentamiseen.
- jatketaan yhteistyöverkoston jäsenille järjestettyjä luonnon virkistyskäytön teemoja käsitteleviä tapaamisia (Ulkoiluverstaat ja Ulkoilun aamukahvit).
- julkaistaan luonnon virkistyskäytön teemoja monipuolisesti käsittelevää asiantuntijoille suunnattua uutiskirjettä.
- edistetään osana yhteistyötä usean kunnan alueelle sijoittuvien reittien kehittämistä ja perustamista, sekä yhdistyksen toimijuutta tällaisten reittien hallinnoinnissa ja ylläpidossa.
  - o jatketaan R2-reitistön (ent. Reitti 2000) kehittämisen koordinoitua.
  - o selvitetään Seitsemän veljeksien reitin kehittämismahdollisuuksia.
  - o selvitetään Kuusijärvi-Keinukallio -reitintarvetta ja perustamismahdollisuuksia.

### **Maastopyöräilyn olosuhteiden kehittämishanke**

Uuvi sai 2024 rahoituksen Opetus- ja kulttuuriministeriöltä maastopyöräilyn olosuhteiden kehittämishankkeeseen. Hankkeessa laaditaan maastopyöräilyn reittimäiseen liikuntapaikkarakentamiseen ja -ylläpitoon ohjeistus, jonka avulla voidaan tuottaa toiminnallisesti laadukkaita ja kestäviä maastopyöräilyn reittiolosuhteita, erityisesti korkean käyttöpaineen alueilla. Hanketta toteutetaan tiiviissä yhteistyössä Suomen Ladun maastopyöräilyreittien vaativuusluokittelujärjestelmää kehittävän hankkeen kanssa. Hankkeet muodostavat yhteisen hankekokonaisuuden, jonka yhteisenä lopputuotoksena syntyy valtakunnallisesti hyödynnettävä opas maastopyöräilyn olosuhteiden kehittämiseksi. Opas on tarkoitettu hyödynnettäväksi niin reittien hallinnoijille, suunnittelijoille, toteuttajille ja ylläpitäjille, kuin myös esimerkiksi reittihankkeiden rahoittajille. Opas valmistuu kesällä 2026. *//rajapinta strategiaan: Rooli toimintaympäristössä; Strategiset painopisteet – seudullinen verkostoyhteistyö; Arvot – Kestävyys – Hyvä kävijäkokemus*

### **Yhteistyö yritystoiminnan kanssa**

Uuvin alueet toimivat myös luontomatkailun ja luonnon virkistyskäyttöön liittyvän yritystoiminnan toimintaympäristönä, ja strategiansa mukaan Uuvi ottaa toiminnassaan huomioon luontomatkailun näkökulman. Erilaisille kaupallisesti tuotetuille palveluille on jatkuvasti enemmän kysyntää sekä kuntalaisten virkistyskäytön että matkailun viitekehyksissä. Tämä elinkeinotoiminta tuottaa myös positiivisia paikallistaloudellisia hyötyjä sijaintiseuduilleen. Kehityskulun ohjaamiseksi ja edistämiseksi tarvitaan tiivistä vuorovaikutusta elinkeinotoimijoiden ja Uuvin välillä, jota varten Uuvissa on luotu yritys-yhteistyön toimintaohjelma. *//rajapinta strategiaan: Rooli toimintaympäristössä; Strategiset painopisteet – seudullinen verkostoyhteistyö; Arvot – Kestävyys – Hyvä kävijäkokemus*

- jatketaan ja kehitetään edelleen yhteistyötä yritystoimijoiden kanssa Uuvin yritys-yhteistyön toimintaohjelman mukaisesti.

- jatketaan yritys yhteistyösopimusten solmimista alueiden ja palveluvarustuksen käytöstä kaupalliseen toimintaan liittyen.

### **Muu yhteistyö ja verkostoituminen**

Alueiden suunnittelussa, kehittämisessä ja hoidossa jatketaan yhteistyötä erilaisten harrastajayhteisöjen ja järjestöjen, soveltavan luontoliikunnan toimijoiden, oppilaitosten sekä paikallisyhteisöjen kanssa. Yhteistyön myötä alueilla voidaan tarjota erilaisille käyttäjäryhmille entistä parempia palveluita sekä alueiden käyttötapoja ja käyttäjäkuntaa voidaan monipuolistaa.

Uuvi jatkaa aktiivista yhteistyötään ja verkostoitumista muiden alan toimijoiden kanssa, ja on mukana mm. erilaisissa toimialan työryhmissä sekä hankkeiden ohjausryhmissä. Yhteistyötä jäsenkuntien kanssa pyritään syventämään. *//rajapinta strategiaan: Rooli toimintaympäristössä*

### **Vaikuttavuus ja vastuullisuus**

Uuvi tuottaa inhimillisen hyvinvoinnin, terveyden ja siten kansantalouden kannalta merkittäviä palveluita, joista saatavien hyötyjen todentaminen on tärkeää. Todentamista varten tarvitaan tietoa mm. alueiden käyntimääristä, käyttömuodoista, kävijöiden kokemuksista sekä käyntien taloudellisista vaikutuksista. Uuvi toteuttaa kävijäseurantaa usealla alueellaan; seurannan toteuttaminen vaatii monella alueella räätälöityjä ratkaisuja sekä erilaisten metodien yhdistämistä, joita kehitetään edelleen. Seurannasta saatavaa dataa täydentämään tarvitaan syvempää tietoa, jota saadaan kyselytutkimuksena alueilla toteutettavalla kävijätutkimuksella. *//rajapinta strategiaan: Arvot - Sosiaalinen kestävyys, Taloudellinen kestävyys, Hyvä kävijäkokemus*

Vaikuttavuuden todentaminen kytkeytyy osaksi laajempaa vastuullisuuden teemaa, joka tulee selkeästi esiin Uuvin strategian arvovalinnoissa. Strategian mukaan toimintaa ohjaa vahvasti kestävyys eri ulottuvuudet: ekologinen, sosiaalinen, kulttuurinen ja taloudellinen kestävyys. Näiden arvojen läpileikkaavuuden edistämiseksi on laadittu Uuvin vastuullisuuden toimintaohjelma. Toimintaohjelmassa tarkastellaan organisaation toimintaa ja sen käytäntöjä ja pyritään löytämään kohtia ja keinoja, joilla arvot tulevat entistä paremmin huomioituksi. Ohjelmaa päivitetään tarpeen mukaan, ja sen toteutusta seurataan ja arvioidaan vuosittain sekä toiminnan suunnittelun että tilinpäätöksen yhteydessä. *//rajapinta strategiaan: Arvot - Kestävyys*

- vaikuttavuuden todentamisessa kehitetään edelleen Uuvin kävijätutkimusta ja kävijäseurantaa, ja sitä laajennetaan uusille alueille.
- Vaikuttavuuden todentamisen kehittämisessä pyritään saamaan näkyväksi sekä kävijäkokemusta että käynnin hyvinvointihyötyjä. Kehittämistyössä hyödynnetään vahvasti yhteistyötä alan toimijoiden ja erilaisten tutkimustahojen kanssa sekä alan kansainvälistä tietoa ja kokemuksia.
- seurataan vastuullisuuden toimintaohjelman toteutumista.

### **Muuta**

Yhdistyksen vakituiseen palkattuun henkilöstöön kuuluvat toiminnanjohtaja, kaksi erikoissuunnittelijaa, suunnittelija sekä maastomestari. Lisäksi vuonna 2026

henkilöstöön kuuluu määräaikainen suunnittelija, jonka työnkuvaan kuuluu hankkeisiin, viestintään ja suunnitteluun liittyviä tehtäviä. Myös erilaisiin maastotöihin palkataan maastokaudella määräaikaisia työntekijöitä. Vuoden 2026 työsuorite palkatulla henkilöstöllä on 5,6 htv.

Alueiden säännöllisestä ylläpidosta huolehtivat Uuvin sopimusyrittäjät. Alueilla tehtäviä palveluvarustuksen uusimistöitä ja uudisrakentamista ostetaan ulkopuolisena kokonaispalveluna.

Luottamushenkilöhallinto koostuu syksyllä 2025 kautensa aloittaneista valtuuskunnasta sekä hallituksesta. Valtuuskunta kokoontuu sääntömääräisesti syys- ja kevätkokoukseen, ja hallitus tarpeen mukaan.